

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ТА БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВА

Методичні вказівки до виконання курсової роботи
на тему: «Оцінка санаційної спроможності підприємства»
для студентів напряму підготовки 0305 – «Економіка і підприємництво»
спеціальності 7.03050801 «Фінанси і кредит»
заочної форми навчання

Обговорено і рекомендовано на
засіданні кафедри фінансів,
банківської справи та
страхування
Протокол № 1
від 27.08.2015 р.

ЧЕРНІГІВ, ЧНТУ 2015

Фінансова санація та банкрутство підприємства. Методичні вказівки до виконання курсової роботи на тему: «Оцінка санаційної спроможності підприємства» для студентів напряму підготовки 0305 – «Економіка і підприємництво» спеціальності 7.03050801 «Фінанси і кредит» заочної форми навчання / Укл.: Кальченко О.М., Кравчук Г.В. Садчикова І.В., Садчиков В.С. – Чернігів: ЧНТУ, 2015. – 19 с.

Укладачі: Кальченко Ольга Миколаївна, кандидат економічних наук,
доцент
Кравчук Ганна Вікторівна, доктор економічних наук,
професор
Садчикова Ірина Володимирівна, кандидат економічних
наук, доцент
Садчиков Віктор Сергійович, асистент

Відповідальний за випуск: Ільчук Валерій Петрович, завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування Чернігівського
національного технологічного університету, доктор
економічних наук, професор

Рецензент: Панченко Олена Іванівна, кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та
страхування Чернігівського національного технологічного
університету

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1 Зміст та структура курсової роботи	5
2 Вимоги до оформлення курсової роботи	7
3 Оцінка фінансового стану підприємства та діагностика ймовірності банкрутства	8
4 Оцінка фінансової складової санаційної спроможності підприємства	13
5 Рецензування і захист курсової роботи	15
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	16
Додаток А – План курсової роботи	18
Додаток Б – Зразок титульної сторінки	19

ПЕРЕДМОВА

Дисципліна «Фінансова санація та банкрутство підприємства» є нормативною навчальною дисципліною з циклу професійно-орієнтованої підготовки.

Вивчення дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємства» сприяє формуванню у майбутнього фахівця системи знань щодо сутності та механізму проведення фінансової санації; засвоєнню теоретичної та методологічної бази знань для практичного використання.

Метою вивчення дисципліни є оволодіння студентами заочної форми навчання теоретико-методичними та практичними навичками з питань діагностики ймовірності банкрутства підприємств, проведення фінансової санації, реструктуризації та ліквідації суб'єктів господарювання.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення сутності фінансової санації, її економічного змісту та порядку проведення;
- з'ясування необхідності та змісту організації контролінгу на підприємстві;
- набуття навичок складання плану санації;
- оволодіння прийомами та методикою проведення санаційного аудиту;
- освоєння методів, правил та умов фінансування санації;
- вивчення механізмів проведення санаційної реструктуризації та реорганізації суб'єктів господарювання;
- з'ясування економіко-правових аспектів санації, банкрутства та ліквідації підприємств;
- оволодіння методикою оцінювання вартості майна підприємств;
- ознайомлення з формами та методами державної фінансової підтримки санації суб'єктів господарювання.

Дані методичні вказівки призначені для надання допомоги студентам заочної форми навчання у виконанні курсової роботи з дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств».

Курсова робота є формою самостійної роботи. Мета курсової роботи – надати студентам допомогу в кращому засвоєнні курсу «Фінансова санація та банкрутство підприємства», поглибленні теоретичних знань, набутих під час прослуховування лекцій і самостійної роботи, формуванні необхідних практичних навичок по визначенню ймовірності банкрутства та оцінці фінансової складової санаційної спроможності підприємств.

Методичні вказівки містять загальні вимоги до змісту, структури і оформлення курсової роботи, методи діагностики банкрутства підприємств, теоретичні положення щодо оцінки фінансової складової санаційної спроможності і рекомендовану літературу.

1 ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це важлива форма перевірки якості професійної підготовки фахівця фінансового профілю, який закінчує навчання зі здобуттям ступеню спеціаліста.

Метою курсової роботи є закріплення знань, одержаних на лекціях, практичних заняттях та в результаті самостійного вивчення курсу, а також залучення студентів до науково-дослідницької роботи.

Процес виконання курсової роботи передбачає проведення студентами діагностики банкрутства підприємства та оцінку фінансової складової санаційної спроможності підприємства; вміння використовувати законодавчі та нормативні документи, літературні джерела, аналізувати практичний матеріал та чітко аргументувати власну точку зору з заданої теми; обґрунтовувати власні висновки, рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення існуючої практики в галузі питань, які досліджуються; вміння застосовувати здобуті знання для вирішення практичних завдань.

Курсова робота повинна бути виконана з використанням новітніх вітчизняних і зарубіжних теоретичних засад у сфері фінансової санації та банкрутства підприємств. Курсова робота з дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємства» являє собою самостійно підготовлену роботу на вибрану тему, в якій студент показує рівень і якість засвоєння основних напрямків предмету, вміння комплексно розкрити конкретну тему, аналізувати і узагальнювати ключові питання курсу у взаємозв'язку з іншими науками.

Виходячи з цього структура курсової роботи повинна містити:

- титульну сторінку;
- бланк завдання, підписаний керівником курсової роботи;
- зміст роботи;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки.

У *вступі* студент повинен розкрити загальну направленість і розвиток теми курсової роботи, її актуальність, характер досліджуваних питань в контексті сучасних економічних перетворень, ступінь вивчення обраної проблеми в економічній літературі; визначити мету, завдання, предмет і об'єкт дослідження.

Основна частина передбачає безпосередній виклад змісту теми курсової роботи, глибоке і всебічне висвітлення її основних положень і складається з трьох розділів.

Перший розділ містить теоретичні та методологічні положення з вибраної теми дослідження, які використовуються в сучасних досягненнях дисципліни «Фінансова санація та банкрутства підприємства» і пов'язані з

законодавчою та нормативно-правовою базою України. З метою більшої аргументації, узагальнення і поглиблення основних теоретичних положень теми, студент повинен використовувати не тільки основну літературу з даного питання, а також матеріали спеціальних видань Державної служби статистики України, періодичних спеціалізованих видань і фактичні дані, зібрані під час проходження практики, або здійснення практичної діяльності.

Другий розділ передбачає оцінку ймовірності банкрутства підприємства за наведеними методиками. Після проведених розрахунків необхідно зробити висновки щодо ймовірності банкрутства даного підприємства за кожною методикою та звести результати усіх розрахунків у єдину таблицю з відповідними висновками та коментарями. На базі аналізу статистичних даних за три останні роки з використанням сучасних методів дослідження, студент встановлює причини виявлених недоліків та реальні можливості їх усунення; робить прогноз тенденцій подальшого розвитку питання, що досліджується; будує таблиці, графіки, діаграми, обґрунтовує основні напрямки поліпшення існуючого становища. При написанні другого розділу курсової роботи студент повинен показати вміння аналізувати і узагальнювати матеріал в логічній і економічній послідовності викладання, конкретизувати подальші пропозиції з розкриттям механізму їх практичного застосування. На основі попередньо проведеного дослідження та використання вітчизняного і зарубіжного досвіду формуються проблемні питання, обґрунтовуються висновки та рекомендації стосовно практичного використання результатів дослідження.

У третьому розділі викладаються різноманітні концепції, програми, заходи та напрямки розвитку досліджуваної проблеми.

У кінці роботи обов'язкові *висновки*, які підводять підсумки дослідження, узагальнюють проблеми і стисло викладаються результати аналізу і розрахунків, проведених в курсовій роботі і подається *список використаної літератури*.

У *списку використаної літератури* потрібно виділити головні літературні джерела, опрацювання яких необхідне при написанні роботи. Для цього використовуються тематичні й бібліографічні вказівки, каталоги бібліотеки. Причому використовувати потрібно сучасну літературу. Це дасть можливість уникнути посилань на застарілі положення та ідеї.

У *додатки* виносяться документи, положення, таблиці, схеми, графіки, діаграми, форми бухгалтерської звітності, на які мають бути посилання у тексті роботи.

Загальний обсяг курсової роботи визначається змістом, її структурою, характером викладу матеріалу, і не повинен перевищувати 40-45 сторінок тексту, з них вступ – 2 сторінки; перший розділ – 10 сторінок; другий розділ – 15-20 сторінок; третій – 10 сторінок; висновки – 3 сторінки.

Зміст роботи має відповідати плану, який погоджується з керівником курсової роботи.

2 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота оформляється згідно з вимогами Державного стандарту. Робота виконується українською мовою на стандартних аркушах формату А4. Текст викладається з одного боку аркуша чітко, без помилок і виправлень, розбірливо пастою чорного кольору або друкується за допомогою комп'ютера у форматі MS Word (шрифт – Times New Roman Cyr - 14, інтервал – 1,5), формат полів визначається такими рамками: праве – 3,0 см., ліве – 1,5 см., верхнє та нижнє поля – по 2 см.

При використанні матеріалу з літературних джерел в тексті роботи необхідно робити відповідні посилання, вказуючи джерело за номером у списку літератури в квадратних дужках, наприклад, [3].

Таблиці, діаграми, графіки та інші наведені в роботі ілюстрації повинні мати заголовок, одиниці виміру, окрему нумерацію. Номер ілюстративного матеріалу подвійний, перша цифра означає номер розділу роботи, друга, після крапки – номер таблиці або рисунку в межах розділу (окремо для кожного виду матеріалу). Таблиці або графічний матеріал, крім назви, обов'язково супроводжується словами «Таблиця» або «Рисунок» відповідно, після яких проставляється номер.

Якщо таблиця має багато рядків і виходить за межі сторінки, таблицю поділяють на частини і переносять на наступну сторінку з надписом «Продовження таблиці – » і зазначенням номера таблиці. Якщо кількість стовпчиків таблиці не дозволяє розташувати її на сторінці звичайним чином (книжковим), таблицю можна надрукувати альбомним форматом або зменшеним шрифтом.

На всі ілюстрації в тексті роботи мають бути посилання. Таблиці та рисунки слід розташовувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці.

Всі сторінки роботи, крім титульної і завдання, повинні бути пронумеровані. Перед подачею на перевірку роботу необхідно скріпити.

Захист курсової роботи студентом відбувається у визначений лектором термін курсу «Фінансова санація та банкрутство підприємств» або викладачем, що являється безпосереднім керівником курсової роботи.

3 ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДІАГНОСТИКА ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУСТВА

3.1 Фінансово-економічна характеристика підприємства

Фінансово-економічна характеристика підприємства починається із представлення загальних даних по підприємству, в такій послідовності:

- скорочена назва;
- ЄДРПОУ;
- юридична адреса;
- діяльність.

Після надання загальної характеристики підприємства проводиться аналіз фінансово-економічних результатів діяльності підприємства, який базується на показниках таблиці 3.1

Таблиця 3.1 – Фінансово-економічні показники діяльності підприємства за 3 роки

Показники	1 рік	2 рік	3 рік	Темп росту, %	
				2 рік/1 рік	3 рік/2 рік
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.					
Собівартість реалізації продукції, тис. грн.					
Валовий прибуток, тис. грн.					
Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн.					
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування, тис. грн.					
Чистий фінансовий результат, тис. грн.					
Чисельність працівників, чол.					
Продуктивність праці, тис. грн. / чол.					
Вартість капіталу, тис. грн.					
Рентабельність продукції, %					
Основні засоби (залишкова вартість), тис. грн.					
Фондовіддача					

Після проведених розрахунків, необхідно зробити ґрунтовні висновки про фінансово-економічний стан підприємства. Для кращого представлення результатів можна використовувати графічний спосіб подання інформації.

3.2 Діагностика ймовірності банкрутства підприємств

1. Модель Альтмана:

$$Z_a = 3,107X_1 + 0,995X_2 + 0,42X_3 + 0,847X_4 + 0,717X_5, \quad (3.1)$$

$$\text{де } \tilde{O}_1 = \frac{\hat{O}^{\text{3}\iota\alpha\text{1}\pi\text{1}\alpha\text{e}\text{e}} \ \delta\alpha\text{c}\text{o}\text{e}\text{i}\text{u}\text{d}\text{a}\text{d}\text{o} \ \hat{a}^{\text{3}\ddot{u}} \ \hat{\text{i}}\text{i}\text{a}\text{d}\text{a}\text{o}\text{e}\text{e}\text{i}\text{i} \ \zeta \ \ddot{a}^{\text{3}\ddot{y}\text{e}\text{i}\text{i}\text{i}\text{i}\text{t}\text{i}\text{d}\text{o}}}{\hat{A}\text{a}\text{d}\text{o}\text{e}\text{h}\text{o}\text{i}\text{i} \ \text{a}\text{e}\text{d}\text{e}\text{a}\text{e}\text{a}} = \frac{\hat{O}_{2190}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$\tilde{O}_2 = \frac{\times\text{e}\text{h}\text{o}\text{e}\text{e} \ \ddot{a}\text{i}\text{d}\text{o}\text{e}\text{e}}{\hat{A}\text{a}\text{d}\text{o}\text{e}\text{h}\text{o}\text{i}\text{i} \ \text{a}\text{e}\text{d}\text{e}\text{a}\text{e}\text{a}} = \frac{\hat{O}_{2000}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$\tilde{O}_3 = \frac{\hat{A}\text{e}\text{a}\text{h}\text{i}\text{e}\text{e} \ \text{e}\text{a}\text{i}\text{e}\text{d}\text{a}\text{e}}{\hat{\text{I}}\text{c}\text{e}\text{e}\text{i}\text{a}\text{e}\text{e} \ \text{e}\text{a}\text{i}\text{e}\text{d}\text{a}\text{e}} = \frac{\hat{I}_{1495}}{\hat{I}_{1900} - \hat{I}_{1495}};$$

$$\tilde{O}_4 = \frac{\hat{\text{I}}\text{a}\text{d}\text{i}\text{c}\text{i}\text{i}\text{a}\text{e}\text{e} \ \text{a}\text{i}\text{e}\text{e} \ \text{i}\text{d}\text{e}\text{a}\text{o}\text{d}\text{i}\text{e}}{\hat{A}\text{a}\text{d}\text{o}\text{e}\text{h}\text{o}\text{i}\text{i} \ \text{a}\text{e}\text{d}\text{e}\text{a}\text{e}\text{a}} = \frac{\hat{I}_{1420}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$\tilde{O}_5 = \frac{\hat{A}\text{e}\text{a}\text{h}\text{i}\text{e}\text{e} \ \text{i}\text{a}\text{i}\text{d}\text{i}\text{d}\text{i}\text{e}\text{e} \ \text{e}\text{a}\text{i}\text{e}\text{d}\text{a}\text{e}}{\hat{A}\text{a}\text{d}\text{o}\text{e}\text{h}\text{o}\text{i}\text{i} \ \text{a}\text{e}\text{d}\text{e}\text{a}\text{e}\text{a}} = \frac{\hat{I}_{1495} - \hat{A}_{1095} + \hat{I}_{1595}}{\hat{A}_{1300}}.$$

Якщо $Z_a < 1,23$, то підприємству загрожує банкрутство, якщо $Z_a > 1,23$, то підприємство має стійкий фінансовий стан.

2. Модель Ліса:

$$Z_l = 0,063X_1 + 0,092X_2 + 0,057X_3 + 0,001X_4, \quad (3.2)$$

$$\text{де } \tilde{O}_1 = \frac{\hat{\text{I}}\text{a}\text{i}\text{d}\text{i}\text{d}\text{i}\text{e}\text{e} \ \text{a}\text{e}\text{d}\text{e}\text{a}\text{e}}{\hat{A}\text{a}\text{d}\text{o}\text{e}\text{h}\text{o}\text{i}\text{i} \ \text{a}\text{e}\text{d}\text{e}\text{a}\text{e}\text{a}} = \frac{\hat{A}_{1195}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$\tilde{O}_2 = \frac{\hat{O}^{\text{3}\iota} \ .\ \delta\alpha\text{c} \ .\ \hat{a}^{\text{3}\ddot{u}} \ \hat{\text{i}}\text{i}\text{a}\text{d}\text{a}\text{o}\text{e}\text{e}\text{i}\text{i} \ \zeta \ \ddot{a}^{\text{3}\ddot{y}\text{e}\text{i}\text{i}\text{i}\text{i}\text{t}\text{i}\text{d}\text{o}}}{\hat{A}\text{a}\text{d}\text{o}\text{e}\text{h}\text{o}\text{i}\text{i} \ \text{a}\text{e}\text{d}\text{e}\text{a}\text{e}\text{a}} = \frac{\hat{O}_{2190}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$\tilde{O}_3 = \frac{\hat{\text{I}}\text{a}\text{d}\text{i}\text{c}\text{i}\text{i}\text{a}\text{e}\text{e} \ \text{a}\text{i}\text{e}\text{e} \ \text{i}\text{d}\text{e}\text{a}\text{o}\text{d}\text{i}\text{e}}{\hat{A}\text{a}\text{d}\text{o}\text{e}\text{h}\text{o}\text{i}\text{i} \ \text{a}\text{e}\text{d}\text{e}\text{a}\text{e}\text{a}} = \frac{\hat{I}_{1420}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$\tilde{O}_4 = \frac{\hat{A}\text{e}\text{a}\text{h}\text{i}\text{e}\text{e} \ \text{e}\text{a}\text{i}\text{e}\text{d}\text{a}\text{e}}{\hat{\text{I}}\text{c}\text{e}\text{e}\text{i}\text{a}\text{e}\text{e} \ \text{e}\text{a}\text{i}\text{e}\text{d}\text{a}\text{e}} = \frac{\hat{I}_{1495}}{\hat{I}_{1595} + \hat{I}_{1695}};$$

Якщо $Z_l < 0,037$, то підприємству загрожує банкрутство, а якщо $Z_l > 0,037$, то підприємство має стійкий фінансовий стан.

3. Модель Таффлера :

$$Z_{Ta} = 0,53X_1 + 0,13X_2 + 0,18X_3 + 0,16X_4, \quad (3.3)$$

$$\text{де } \tilde{O}_1 = \frac{\hat{O}^{3i} \cdot \delta a \zeta \cdot \hat{a}^3 \hat{a} \hat{u} \hat{\alpha} \delta \hat{o}^3 \hat{e} \hat{u} \quad \zeta \quad \hat{a}^3 \hat{y} \hat{e} \hat{u} \hat{u} \hat{u} \hat{u} \hat{\alpha} \hat{u}^3}{\hat{I} \hat{\delta} \hat{i} \hat{\cdot} \hat{i}^3 \quad \zeta \hat{i} \hat{a} \hat{i} \hat{a} \quad ' \hat{y} \zeta \hat{a} \hat{i} \hat{t} \hat{y}} = \frac{\hat{O}_{2190}}{\hat{I}_{1695}};$$

$$\tilde{O}_2 = \frac{\hat{I} \hat{a} \hat{i} \hat{\delta} \hat{i} \hat{o} \hat{i}^3 \quad \hat{a} \hat{e} \delta \hat{o} \hat{a} \hat{e}}{\hat{I} \hat{\zeta} \hat{e} \hat{e} \hat{i} \hat{a} \hat{e} \hat{e} \quad \hat{e} \hat{a} \hat{i}^3 \delta \hat{a} \hat{e}} = \frac{\hat{A}_{1195}}{\hat{I}_{1595} + \hat{I}_{1695}};$$

$$\tilde{O}_3 = \frac{\hat{I} \hat{\delta} \hat{i} \hat{\cdot} \hat{i}^3 \quad \zeta \hat{i} \hat{a} \hat{i} \hat{a} \quad ' \hat{y} \zeta \hat{a} \hat{i} \hat{t} \hat{y}}{\hat{A} \hat{\alpha} \delta \delta \delta^3 \hat{\alpha} \hat{u} \hat{i} \quad \hat{a} \hat{e} \delta \hat{o} \hat{a} \hat{e} \hat{a}^3 \hat{a}} = \frac{\hat{I}_{1695}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$\tilde{O}_4 = \frac{\times \hat{e} \hat{\alpha} \delta \delta \hat{o} \hat{e} \hat{e} \quad \hat{a} \hat{i} \hat{\delta}^3 \hat{a}}{\hat{A} \hat{\alpha} \delta \delta \delta^3 \hat{\alpha} \hat{u} \hat{i} \quad \hat{a} \hat{e} \delta \hat{o} \hat{a} \hat{e} \hat{a}^3 \hat{a}} = \frac{\hat{O}_{2000}}{\hat{A}_{1300}}.$$

Якщо величина Z_{Ta} більша за 0,3, це говорить про те, що у підприємства непогані довгострокові перспективи, а якщо менша за 0,2, то банкрутство є більш ніж вірогідним. Проміжок від 0,2 до 0,3 становить так звану «зону невизначеності».

4. Модель Спрінгейта:

$$Z_C = 1,03X_1 + 3,07X_2 + 0,66X_3 + 0,4X_4, \quad (3.4)$$

$$\text{де } \tilde{O}_1 = \frac{\hat{D} \hat{i} \hat{a} \hat{i} \hat{\cdot} \hat{e} \hat{e} \quad \hat{e} \hat{a} \hat{i}^3 \delta \hat{a} \hat{e}}{\hat{A} \hat{\alpha} \delta \delta \delta^3 \hat{\alpha} \hat{u} \hat{i} \quad \hat{a} \hat{e} \delta \hat{o} \hat{a} \hat{e} \hat{a}^3 \hat{a}} = \frac{\hat{I}_{1495} - \hat{A}_{1095} + \hat{I}_{1595}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$\tilde{O}_2 = \frac{\hat{O}^3 \hat{i} \hat{a} \hat{i} \hat{\alpha} \hat{e} \hat{e} \quad \delta \hat{a} \zeta \hat{o} \hat{e} \hat{u} \delta \hat{a} \delta \quad \hat{a}^3 \hat{a} \hat{u} \hat{\alpha} \delta \hat{o}^3 \hat{e} \hat{u} \quad \zeta \quad \hat{a}^3 \hat{y} \hat{e} \hat{u} \hat{u} \hat{u} \hat{\alpha} \hat{u}^3}{\hat{A} \hat{\alpha} \delta \delta \delta^3 \hat{\alpha} \hat{u} \hat{i} \quad \hat{a} \hat{e} \delta \hat{o} \hat{a} \hat{e} \hat{a}^3 \hat{a}} = \frac{\hat{O}_{2190}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$\tilde{O}_3 = \frac{\hat{O}^3 \hat{i} \hat{a} \hat{i} \hat{\alpha} \hat{e} \hat{e} \quad \delta \hat{a} \zeta \hat{o} \hat{e} \hat{u} \delta \hat{a} \delta \quad \hat{a}^3 \hat{a} \hat{u} \hat{\alpha} \delta \hat{o}^3 \hat{e} \hat{u} \quad \zeta \quad \hat{a}^3 \hat{y} \hat{e} \hat{u} \hat{u} \hat{u} \hat{\alpha} \hat{u}^3}{\hat{I} \hat{\delta} \hat{i} \hat{\cdot} \hat{i}^3 \quad \zeta \hat{i} \hat{a} \hat{i} \hat{a} \quad ' \hat{y} \zeta \hat{a} \hat{i} \hat{t} \hat{y}} = \frac{\hat{O}_{2190}}{\hat{I}_{1695}};$$

$$\tilde{O}_4 = \frac{\times \hat{e} \hat{\alpha} \delta \delta \hat{o} \hat{e} \hat{e} \quad \hat{a} \hat{i} \hat{\delta}^3 \hat{a}}{\hat{A} \hat{\alpha} \delta \delta \delta^3 \hat{\alpha} \hat{u} \hat{i} \quad \hat{a} \hat{e} \delta \hat{o} \hat{a} \hat{e} \hat{a}^3 \hat{a}} = \frac{\hat{O}_{2000}}{\hat{A}_{1300}}.$$

Якщо $Z_C < 0,862$, то підприємство вважається потенційним банкрутом. При показнику Спрінгейта більше за 0,862 підприємство можна вважати таким, що функціонує нормально.

5. Модель Чессера

$$Z_{\check{C}} = -2,0434 - 5,24X_1 + 0,0053X_2 - 6,65X_3 + 4,4009X_4 - 0,0791X_5 - 0,102X_6, \quad (3.5)$$

$$\text{де } \tilde{O}_1 = \frac{\tilde{A} \hat{\delta} \hat{i} \hat{\phi}^3 \quad \delta \hat{a} \quad \zeta \quad \tilde{a} \hat{i} \hat{e} \hat{a}^3 \hat{a} \hat{e} \hat{a} \hat{i} \hat{o} \hat{e}}{\hat{A} \hat{\alpha} \delta \delta \delta^3 \hat{\alpha} \hat{u} \hat{i} \quad \hat{a} \hat{e} \delta \hat{o} \hat{a} \hat{e} \hat{a}^3 \hat{a}} = \frac{\hat{A}_{1160} + \hat{A}_{1165}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$\begin{aligned}\tilde{O}_2 &= \frac{\times\epsilon\tilde{\eta}\delta\epsilon\acute{e} \ \acute{a}\tilde{\iota}\delta^3\acute{a} \ \acute{a}^3\acute{a} \ \delta\acute{a}\acute{a}\epsilon^3\zeta\acute{a}\delta^3\zeta}{\tilde{A}\delta\tilde{\iota}\phi^3 \ \delta\acute{a} \ \zeta \ \delta\acute{a}\acute{e}\acute{a}^3\acute{a}\acute{e}\acute{a}\tilde{\iota}\delta \ \epsilon} = \frac{\hat{O}_{2000}}{\hat{A}_{1160} + \hat{A}_{1165}}; \\ \tilde{O}_3 &= \frac{\hat{O}^3\acute{a}\tilde{\iota}\tilde{\eta}\tilde{\iota}\acute{a}\acute{e}\acute{e} \ \delta\acute{a}\zeta\acute{o}\epsilon\tilde{\iota}\tilde{\iota}\delta\acute{a}\delta \ \acute{a}^3\acute{a}\tilde{\eta}\tilde{\iota}\delta\acute{a}\delta\acute{o}^3\acute{e}\tilde{\eta} \ \zeta\acute{a}^3\tilde{\eta}\tilde{\iota}\tilde{\eta}\tilde{\eta}\delta^3}{\hat{A}\delta\delta^3\tilde{\eta}\delta\tilde{\iota}\tilde{\iota} \ \acute{a}\acute{e}\delta\acute{e}\acute{a}^3\acute{a}} = \frac{\hat{O}_{2190}}{\hat{A}_{1300}}; \\ \tilde{O}_4 &= \frac{\tilde{I}\zeta\acute{e}\acute{e}\tilde{\iota}\acute{a}\acute{e}\acute{e} \ \acute{e}\acute{a}\tilde{\iota}^3\delta\acute{a}\acute{e}}{\hat{A}\delta\delta^3\tilde{\eta}\delta\tilde{\iota}\tilde{\iota} \ \acute{a}\acute{e}\delta\acute{e}\acute{a}^3\acute{a}} = \frac{\tilde{I}_{1595} + \tilde{I}_{1695}}{\hat{A}_{1300}}; \\ \tilde{O}_5 &= \frac{\hat{I}\acute{a}\tilde{\iota}\tilde{\iota}\delta\tilde{\iota}\delta\tilde{\iota}^3 \ \acute{a}\acute{e}\delta\acute{e}\acute{a}\acute{e}}{\hat{A}\acute{e}\tilde{a}\tilde{\eta}\tilde{\iota}\acute{e}\acute{e} \ \acute{e}\acute{a}\tilde{\iota}^3\delta\acute{a}\acute{e}} = \frac{\hat{A}_{1095}}{\tilde{I}_{1495}}; \\ \tilde{O}_6 &= \frac{\hat{I}\acute{a}\tilde{\iota}\delta\tilde{\iota}\delta\tilde{\iota}^3 \ \acute{a}\acute{e}\delta\acute{e}\acute{a}\acute{e}}{\times\epsilon\tilde{\eta}\delta\epsilon\acute{e} \ \acute{a}\tilde{\iota}\delta^3\acute{a}} = \frac{\hat{A}_{1095}}{\hat{O}_{2000}}.\end{aligned}$$

Якщо $Zч < 0,50$, то підприємство має стійкий фінансовий стан, якщо $Zч > 0,50$, то підприємству загрожує банкрутство.

6. *Метод рейтингової оцінки фінансового стану підприємства.* Економісти *Р.С.Сайфулін та Г.Г.Кадиков* запропонували використовувати для експрес-оцінки фінансового стану підприємства рейтингове число:

$$R = 2K_3 + 0,1K_{\text{пл}} + 0,08K_{\text{оа}} + 0,45K_P + K_{\text{рвк}}, \quad (3.6)$$

$$\begin{aligned}\text{де } \hat{E}_\zeta &= \frac{\delta\tilde{\iota}\acute{a}\tilde{\iota}\delta\tilde{\iota}\delta\tilde{\iota}^3 \ \acute{a}\acute{e}\delta\acute{e}\acute{a}\acute{e}}{\hat{A}\acute{e}\tilde{a}\tilde{\eta}\tilde{\iota}\acute{e}\acute{e} \ \acute{e}\acute{a}\tilde{\iota}^3\delta\acute{a}\acute{e}} = \frac{\tilde{I}_{1495} - \hat{A}_{1095} + \tilde{I}_{1595}}{\hat{A}_{1495}}; \\ \hat{E}_{\tilde{\eta}} &= \frac{\hat{I}\acute{a}\tilde{\iota}\delta\tilde{\iota}\delta\tilde{\iota}^3 \ \acute{a}\acute{e}\delta\acute{e}\acute{a}\acute{e}}{\tilde{I}\tilde{\eta}\delta\tilde{\iota}\delta\tilde{\iota}^3 \ \zeta\acute{a}\tilde{\iota}\tilde{\iota}\acute{a} \ ' \ \tilde{\eta}\zeta\acute{a}\tilde{\iota}\tilde{\eta}} = \frac{\hat{A}_{1195}}{\tilde{I}_{1695}}; \\ \hat{E}_{\tilde{\iota}\tilde{\iota}} &= \frac{\times\epsilon\tilde{\eta}\delta\epsilon\acute{e} \ \acute{a}\tilde{\iota}\delta^3\acute{a}}{\hat{A}\delta\delta^3\tilde{\eta}\delta\tilde{\iota}\tilde{\iota} \ \acute{a}\acute{e}\delta\acute{e}\acute{a}^3\acute{a}} = \frac{\hat{O}_{2000}}{\hat{A}_{1300}}; \\ \hat{E}_{\delta} &= \frac{\hat{O}^3\acute{a}\tilde{\iota}\tilde{\eta}\tilde{\iota}\acute{a}\acute{e}\acute{e} \ \delta\acute{a}\zeta\acute{o}\epsilon\tilde{\iota}\tilde{\iota}\delta\acute{a}\delta \ \acute{a}^3\acute{a}\tilde{\eta}\tilde{\iota}\delta\acute{a}\delta\acute{o}^3\acute{e}\tilde{\eta} \ \zeta\acute{a}^3\tilde{\eta}\tilde{\iota}\tilde{\eta}\tilde{\eta}\delta^3}{\times\epsilon\tilde{\eta}\delta\epsilon\acute{e} \ \acute{a}\tilde{\iota}\delta^3\acute{a}} = \frac{\hat{O}_{2190}}{\hat{A}_{1300}}; \\ \hat{E}_{\delta\acute{a}\acute{e}} &= \frac{\times\epsilon\tilde{\eta}\delta\epsilon\acute{e} \ \tilde{\iota}\delta\acute{e}\acute{a}\acute{o}\tilde{\iota}\acute{e}}{\hat{A}\acute{e}\tilde{a}\tilde{\eta}\tilde{\iota}\acute{e}\acute{e} \ \acute{e}\acute{a}\tilde{\iota}^3\delta\acute{a}\acute{e}} = \frac{\hat{O}_{2350(2355)}}{\hat{A}_{1495}}.\end{aligned}$$

Якщо рейтингове число R для підприємства є більшим за 1, то підприємство знаходиться у задовільному стані, якщо менше за 1 – у незадовільному.

7. *R-модель прогнозу ризику банкрутства.* Вченими Іркутської державної економічної академії була запропонована власна 4-факторна модель прогнозу ризику банкрутства, котра має наступний вигляд:

$$R = 8,38X_1 + X_2 + 0,054X_3 + 0,63X_4 \quad (3.7)$$

$$\text{де } \tilde{O}_1 = \frac{\hat{I}\acute{a}\tilde{\iota}\delta\tilde{\iota}\delta\tilde{\iota}^3 \ \acute{a}\acute{e}\delta\acute{e}\acute{a}\acute{e}}{\hat{A}\delta\delta^3\tilde{\eta}\delta\tilde{\iota}\tilde{\iota} \ \acute{a}\acute{e}\delta\acute{e}\acute{a}^3\acute{a}} = \frac{\hat{A}_{1195}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$X_2 = \frac{\times \epsilon \tilde{\eta} \delta \epsilon \epsilon \delta^3 \iota \alpha \tilde{\eta} \iota \alpha \epsilon \epsilon \delta \delta \alpha \zeta \acute{o} \epsilon \ddot{\iota} \iota \delta \alpha \delta}{\hat{A} \epsilon \tilde{\alpha} \tilde{\eta} \iota \epsilon \epsilon \epsilon \tilde{\alpha} \tilde{\iota} \delta \alpha \epsilon} = \frac{\hat{O}_{2350(2355)}}{\hat{A}_{1495}};$$

$$X_3 = \frac{\times \epsilon \tilde{\eta} \delta \epsilon \epsilon \tilde{\alpha} \tilde{\delta} \delta^3 \tilde{\alpha}}{\hat{A} \delta \delta \delta^3 \tilde{\eta} \delta \tilde{\alpha} \tilde{\alpha} \tilde{\alpha} \tilde{\alpha}} = \frac{\hat{O}_{2000}}{\hat{A}_{1300}};$$

$$X_4 = \frac{\times \epsilon \tilde{\eta} \delta \epsilon \epsilon \delta^3 \iota \alpha \tilde{\eta} \iota \alpha \epsilon \epsilon \delta \delta \alpha \zeta \acute{o} \epsilon \ddot{\iota} \iota \delta \alpha \delta}{\hat{I} \tilde{\alpha} \delta \delta \delta^3 \epsilon \tilde{\iota} \tilde{\alpha} \tilde{\alpha} \tilde{\alpha}} = \frac{\hat{O}_{2350(2355)}}{\hat{O}_{2550}}.$$

Вірогідність банкрутства підприємства у відповідності до значення моделі визначається за таблицею 3.2.

Таблиця 3.2 – Оцінка ймовірності банкрутства підприємства за R моделлю

Значення R	Ймовірність банкрутства, %
Менше 0	Максимальна (90-100)
0–0,18	Висока (60-80)
0,18–0,32	Середня (35-50)
0,32–0,42	Низька (15-20)
Більше 0,42	Мінімальна (до 10)

Зробивши розрахунок моделей, заносимо всі показники в таблицю 3.3.

Таблиця 3.3 – Результати розрахунків за моделями діагностики ймовірності ризику банкрутства на підприємстві

№	Моделі	Результат моделі			Ймовірність банкрутства
		1 рік	2 рік	3 рік	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

Після проведених розрахунків, необхідно зробити ґрунтовні висновки про результати розрахунків за моделями діагностики ймовірності ризику банкрутства на підприємстві.

4 ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СКЛАДОВОЇ САНАЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Санаційна спроможність – це наявність у підприємства, що перебуває у фінансовій кризі, фінансових, організаційно-технічних та правових можливостей, які визначають його здатність до успішного проведення фінансової санації. До загальних передумов санаційної спроможності відносять наявність у підприємства потенціалу для майбутньої успішної діяльності, а саме:

а) реальних можливостей збільшення виручки від реалізації, скорочення собівартості продукції і на цій основі досягнення майбутньої прибутковості фінансово-господарської діяльності;

б) реальних можливостей досягнення задовільної структури балансу;

в) реальних можливостей забезпечення стабільної ліквідності та платоспроможності.

Санаційне спроможним підприємство буде в тім разі, якщо продисконтована очікувана вартість майбутніх активів (за умови успішної санації) буде більшою за вартість його ліквідаційної маси перед проведенням санації.

Саме фінансова складова санації є найбільш важливою, що обумовлюється, насамперед, поділом самої процедури санації на фінансову санацію і реструктуризацію, проведення якої зумовлюється успішним проведенням першої процедури. Отже, першочергову увагу варто сконцентрувати саме на фінансовій складовій.

Фінансова складова санаційного потенціалу – це сукупність перспективних і наявних можливостей у підприємства з мобілізації власних фінансових ресурсів, а якщо є потреба, й запозичених, їх розподілу і використання з метою забезпечення ефективної і безперервної діяльності підприємства й досягнення його стратегічних цілей. Модель розраховується на початок і кінець року з виявленням тенденції та висновками за отриманими результатами.

Модель оцінки фінансової складової санаційного потенціалу:

$$RFP = -0,1397 \cdot x_1 + 0,0175 \cdot x_2 + 0,2795 \cdot x_3 + 0,0022 \cdot x_4 + 0,5590 \cdot x_5 + 0,0022 \cdot x_6, \quad (4.1)$$

де RFP – інтегральна оцінка рівня ФССП;

$$\tilde{O}_1 = \frac{\dot{I}_{1095} \cdot \dot{A}_{1095}}{\dot{I}_{1595}};$$

$$\tilde{O}_2 = \frac{\dot{I}_{1495} - \dot{A}_{1095} + \dot{I}_{1595}}{\dot{A}_{1100}};$$

$$\tilde{O}_3 = \frac{\dot{I}_{1195} - \dot{A}_{1100}}{\dot{I}_{1695}};$$

$$X_4 = \frac{\times\epsilon\eta\delta\epsilon\acute{\epsilon} \ \delta^3\acute{\iota}\acute{\alpha}\acute{\iota}\eta\acute{\iota}\acute{\alpha}\epsilon\acute{\epsilon} \ \delta\acute{\alpha}\zeta\omicron\epsilon\ddot{\iota}\delta\acute{\alpha}\delta}{\acute{\Lambda}\acute{\alpha}\delta\delta^3\eta\delta\ddot{\iota} \ \acute{\alpha}\epsilon\delta\epsilon\acute{\alpha}^3\acute{\alpha}} = \frac{\hat{O}_{2350(2355)}}{\hat{A}_{1300}}$$

$$X_5 = \frac{\acute{\Lambda}\acute{\alpha}\acute{\alpha}^3\delta\acute{\iota}\delta\eta\acute{\iota}\epsilon \ \acute{\alpha} \ \zeta\acute{\alpha}\acute{\alpha}\acute{\iota}\delta\acute{\alpha}\acute{\iota}\acute{\alpha}\acute{\alpha}\acute{\iota} \ \acute{\alpha}\eta\delta\ddot{\iota}}{\acute{\acute{E}}\delta\acute{\alpha}\acute{\alpha}\epsilon\delta\acute{\iota}\delta\eta\acute{\iota} \ \acute{\epsilon}\acute{\alpha} \ \zeta\acute{\alpha}\acute{\alpha}\acute{\iota}\delta\acute{\alpha}\acute{\iota}\acute{\alpha}\acute{\alpha}\acute{\iota} \ \acute{\alpha}\eta\delta\ddot{\iota}} = \frac{\hat{A}_{1125}}{\hat{I}_{1615}};$$

$$X_6 = \frac{\acute{\iota}\acute{\iota}\delta\acute{\iota}\acute{\alpha} \ \zeta\acute{\iota}\acute{\alpha}\acute{\iota}\acute{\alpha} \ \acute{\iota}\zeta\acute{\alpha}\acute{\iota}\acute{\iota}\acute{\iota}}{\tilde{N}\acute{\iota}\acute{\alpha}^3\acute{\alpha}\delta\delta^3\eta \ \delta\ddot{\iota}} - \frac{\zeta\acute{\alpha}\acute{\iota}\acute{\alpha}\eta\epsilon}{\tilde{N}\acute{\iota}\acute{\alpha}^3\acute{\alpha}\delta\delta^3\eta \ \delta\ddot{\iota}} - \frac{\acute{\Lambda}\acute{\alpha}\acute{\alpha}^3\delta\acute{\iota}\delta\eta\acute{\iota}\epsilon \ \acute{\alpha} \ \zeta\acute{\alpha}\acute{\alpha}\acute{\iota}\delta\acute{\alpha}\acute{\iota}\acute{\alpha}\acute{\alpha}\acute{\iota} \ \acute{\alpha}\eta\delta\ddot{\iota}}{\times\epsilon\eta\delta\epsilon\acute{\epsilon} \ \acute{\alpha}\acute{\iota}\delta^3\acute{\alpha}} =$$

$$= \frac{\hat{I}_{1615}}{\hat{O}_{2050}} - \frac{\hat{A}_{1100}}{\hat{O}_{2050}} - \frac{\hat{A}_{1130}}{\hat{O}_{2000}};$$

RFP [0; 0,5] – не доцільно проводити фінансову санацію;

RFP [0,5; 1] – мінімальний санаційний потенціал (фінансова санація проводиться за наявних перспектив репрофілювання або диверсифікації діяльності);

RFP > 1 – санаційний потенціал вищий за мінімально необхідний (фінансову санацію доцільно проводити).

Після проведених розрахунків, необхідно зробити ґрунтовні висновки.

5 РЕЦЕНЗУВАННЯ І ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується студентами заочної форми навчання, за індивідуальним завданням, оформляється відповідно до методичних вказівок, та здається науковому керівнику на перевірку у визначений індивідуальним завданням строк, але не пізніше ніж за два тижні до екзаменаційної сесії.

Після перевірки і доопрацювання курсової роботи вирішується питання про допущення її до захисту, але не пізніше, ніж за два тижні до заліково-екзаменаційної сесії.

Заключним етапом при виконанні курсової роботи є її захист, який проводиться на відкритому засіданні комісією у складі викладачів кафедри. З урахуванням захисту виставляється остаточна оцінка курсової роботи.

При захисті курсової роботи, оцінка, яку поставив керівник може бути занижена, або підвищена. Оцінку, яку поставив керівник курсової роботи, можуть не підтримати члени комісії через її зміст, оформлення, висновки, тощо.

Закінчена робота подається керівнику на перевірку не пізніше ніж за два тижні до початку сесії. Після перевірки робота повертається для доопрацювання, або рекомендується до захисту. Захист курсової роботи відбувається у визначений кафедрою термін, та приймається комісією, до складу якої входять викладачі кафедри фінансів: лектор курсу «Фінансова санація та банкрутство підприємств»; викладач, що проводить у даній групі практичні заняття; викладач-консультант курсової роботи.

Перед захистом студент повинен ознайомитися з рецензією викладача-консультанта, підготувати доповідь, в якій зазначається актуальність, основний зміст запропонованих напрямків дослідження з обґрунтуванням їх ефективності, та значення, відповіді на запитання членів комісії. На кожне зауваження викладача-консультанта, вказане в рецензії, студенту потрібно дати обґрунтовані відповіді. З урахуванням захисту виставляється остаточна оцінка курсової роботи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андреева О.В., Пепа Т.В., Федорова В.О., Кондрашихін А.Б. Основи управління фінансовою санацією підприємств. – Севастополь-Київ: Підприємство-реєстратор „Світок”, 2007. – 125 с. – (Препринт / Севастопольська міська державна адміністрація. ТОВ Підприємство-реєстратор „Світок”; 2007).
2. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» № 784 – XIV від 30 червня 1999 року// Інформаційний бюлетень законодавства України „Юрист-Плюс”. - К.: Центр Комп’ютерних Технологій, 2004. – Вип.73.
3. Зятковський І.В. Фінансове оздоровлення підприємств: теорія і практика: Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, 2003. – 344 с.
4. Erkki K. Laitinen, "Effect of reorganization actions on the financial performance of small entrepreneurial distressed firms", Emerald 7, (2011)
5. Селюченко Н.Є., Козик О.В. Антикризове фінансове управління на підприємстві: Навч. посібник. – Львів: ЛБІ НБУ, 2007. – 211с.
6. Антикризове фінансове управління підприємством: Навчальний посібник / С.Я.Салига, Є.І.Ляшенко, Н.В.Дацій, С.О.Корецька, Н.В.Нестеренко, К.С.Салига. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 208с.
7. Бобкова А.Г., Татькова З.Ф. Правове регулювання відносин у процедурі банкрутства: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 152с.
8. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: Навч. посібник. Вид. 2-ге, виправл. і доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 504с.
9. Копилюк О.І., Штангрет А.М. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навчальний посібник. – Київ: ЦУЛ, 2005. – 168с.
10. Управління фінансовою санацією підприємства: Навчальний посібник / С.Я.Салига, О.І.Дацій, Н.В.Нестеренко, О.В.Серебряков. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 240с.
11. Управління фінансовою санацією підприємства: Навчальний посібник / За ред. Данилюка М.О., Савича В.І. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 320с.
12. Byotte, Kenneth M., and Hayong Yun, 2009, Matching bankruptcy laws to legal environments, *Journal of Law, Economics, and Organization* 25, 2-30.
13. Bergman, Nittai K., and Daniel Nikolaievski, 2007, Investor protection and the Coasian view, *Journal of Financial Economics* 84, 738-771.
14. Berglöf, Erik, Gérard Roland, and Ernst-Ludwig von Thadden, 2010, Optimal debt design and the role of bankruptcy, *Review of Financial Studies* 23, 2648-2679.
15. Biais, Bruno, and Thomas Mariotti, 2008, Credit, wages and bankruptcy laws, *Journal of the European Economic Association* 7, 939-973.

16. Brunner, Antje, and Jan Pieter Krahen, 2008, Multiple lenders and corporate distress: Evidence on debt restructuring, *Review of Economics Studies* 75, 415-442.

17. Djankov, Simeon, Oliver D. Hart, Caralee McLiesh, and Andrei Shleifer, 2008, Debt enforcement around the world, *Journal of Political Economy* 116, 1105-1149.

18. Djankov, Simeon, Rafael La Porta, Florencio Lopez-de-Silanes, and Andrei Shleifer, 2008, The law and economics of self-dealing, *Journal of Financial Economics* 88, 430-465.

19. Franks, Julian, R., and Gyöngyi Lóránth 2006, A study of inefficient going concerns in bankruptcy, Mimeo, London Business School.

20. Gennaioli, Nicola, 2011, Optimal contracts with enforcement risk, forthcoming, *Journal of the European Economic Association*.

21. Gennaioli, Nicola, and Stefano Rossi, 2010, Judicial discretion in corporate bankruptcy, *Review of Financial Studies* 23, 4078-4114.

22. Lambert-Mogilianski, Ariane, Constantin Sonin, and Ekaterina Zhuravskaya, 2007, Are Russian commercial courts biased? Evidence from a bankruptcy law transplant, *Journal of Comparative Economics* 35, 254-77.

23. La Porta, Rafael, Florencio Lopez-de-Silanes, and Andrei Shleifer, 2008, The economic consequences of legal origins, *Journal of Economic Literature* 46, 285-332.

24. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затверджені наказом Міністерства фінансів України та Фонду Державного майна України від 26.01.2001 № 49/121 і зареєстровані в Міністерстві юстиції України від 08.02.2001 р. за № 121/5312 / [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.rada.gov.ua.

25. Сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.minfin.gov.ua.

26. Сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.bank.gov.ua.

27. Сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

28. Система розкриття інформації на фондовому ринку України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.smida.gov.ua

Додаток А – План курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Дослідження сутності «фінансової санації» підприємства та напрямків управління нею

1.2 Визначення фінансових параметрів результативності діяльності галузі

1.3 Проблеми фінансової санації підприємств визначеної галузі

2 ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДІАГНОСТИКА ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУСТВА

2.1 Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2 Діагностика фінансового стану підприємства

2.3 Аналіз банкрутства підприємства

3 ФОРМУВАННЯ КОМПЛЕКСУ ЗАХОДІВ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Оцінка рівня санаційної спроможності підприємства

3.2 Прогнозування фінансових показників діяльності підприємства

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Додаток Б – Зразок титульної сторінки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА *фінансів, банківської справи та страхування*

Курсова робота

з дисципліни **«Фінансова санація та банкрутство підприємств»**

на тему: **«Оцінка санаційної спроможності підприємства»**

(за матеріалами ПрАТ «Чернігівський автозавод»)

Виконав студент

_____ курсу групи ЗФК-093

№ залікової книжки 072143

Іванов Іван Іванович

(П.І.Б.)

Науковий керівник

(вчений ступінь і звання, П.І.Б.)